

ÖTÖKKÄVUOSI 2019

TEEMAVUODEN LOPPURAPORTTI

Hyönteiset ja muut selkärangattomat pikkueläimet – ötökät – ovat elintärkeitä ekosysteemeille. Ötökät auttavat muun muassa pitämään ravinteet kierrossa, pölyttävät kasveja, levittävät siemeniä, sekä ylläpitävät maaperän rakennetta ja hedelmällisyyttä. Näistä ekosysteemipalveluista on ihmistenkin hyvinvointi riippuvainen. Ötökät ovat myös tärkeä ravinnonlähde monille eläimille.

Vantaalla haluttiin nostaa esiin ötököiden tärkeää roolia luonnon monimuotoisuuden ylläpitäjänä. Ötökkävuonna haluttiin saada ihmisiä kiinnostumaan ötököistä ja parantaa ötököiden elinolosuhteita. Vuoden aikana jaettiin monipuolisesti tietoa ötököistä. Ötökkähotelleja tehtiin hyönteisille lisääntymis- ja talvehtimiskoiksi, jättipalsami- ja purokunnostustalkoilla edesautettiin elinympäristön säilymistä monimuotoisena.

Hyönteisissä ja muissa ötököissä riittää oppimista ja ihmeteltävää. Vantaalla on tehty muutamia alueellisia perhos- ja kovakuoriaisselvityksiä. Parhaiten tiedetään Vantaan tunnetuimman ötökkäasukin, halavasepikän, tilanne. Läheskään kaikkea ei saada tehtyä viranomaistyönä, vaan ötökkätiedon lisäämisessä on ensiarvoisen tärkeää aktiivinen harrastustoiminta. Siinä ötökkäteemavuosi voi olla yhtenä innoittajana.

ÖTÖKKÄTEEMAVUODEN KÄYNNISTÄMINEN

Vuosi 2019 vietettiin Vantaalla ötökkäteeman merkeissä. Ötökkävuosi oli järjestyksessään viides luontoaiheinen teemavuosi. Sen tavoitteena oli herättää mielenkiintoa ötököihin, kertoa niiden merkityksestä luonnolle ja parantaa ötököiden elinolosuhteita. Ohjelmassa oli muun muassa luentoja, kursseja, näyttelyitä, talkoita ja ötökkäteemaisia luontoretkiä, sekä erityisesti lasten taidetoimintaa. Vuosi tuotti myös opaslehtisen ja videon ötökkäystävällisestä pihasta.

Teemavuosia alettiin järjestää Vantaan kaupunginvaltuustossa syntyneestä aloitteesta. Vuosien 2015 ja 2016 teemana olivat virtavedet ja kahtena seuraavana vuonna olivat vuorossa lähimetsät. Teemavuosien tarkoituksena on vahvistaa ja tukea vantaalaisten luontosuhdetta matkalla kohti vastuullista ja kestävästä elämäntapaa. Teemavuosikäytännön vakiinnuttaminen on kirjattu kaupungin strategiaan vuosille 2018–2021.

Kaupunginjohtaja nimitti ötökkävuoden projektiryhmän, joka suunnitteli ja kokosi teemavuoden ohjelmaa ja teki viestintäsuunnitelman. Projektin käytännön vetovastuu oli Vantaan ympäristökeskuksella. Teemavuoden ohjausryhmänä toimi ympäristölautakunta. Lastenkulttuuri toteutti omalla toimialallaan monipuolista teemavuoden ohjelmaa.

Ötökkäteemavuoden 2019 projektiryhmän kokoonpano

- **Jarmo Honkanen**, ympäristösuunnittelija, ympäristökeskus, puheenjohtaja
- **Sanna Ervasti**, kaupunginmetsänhoitaja, kuntatekniikan keskus, metsänhoito/kunnossapito
- **Pirjo Kosonen**, viherkunnossapitopäällikkö, kuntatekniikan keskus, viherkunnossapito
- **Marika Suotula**, pihavastaava, tilakeskus
- **Paula Kankkunen**, suunnittelija, kaupunkisuunnittelu
- **Laura Virtanen**, suunnitteluinsinööri, kuntatekniikan keskus, vesihuollon yleissuunnittelu
- **Noora Ilola**, ympäristökonsultti, sivistystoimen toimiala, talous- ja hallintopalvelut
- **Andreas Koivisto**, arkeologi, sivistystoimen toimiala, Vantaan kaupunginmuseo
- **Kirsi Viitaila**, opetustoimen asiantuntija, sivistystoimen toimiala, perusopetus
- **Liisa Örri**, kehittämisassistentti, sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala, kehittämisyksikkö
- **Sonja Lindroos**, viestintäsuunnittelija, maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala, viestintä
- **Sinikka Rantalainen**, ympäristösuunnittelija, ympäristökeskus, sihteeri

LÄHILUONTO-OPPAAT VEIVÄT VANTAALAISIA LUONTOON

Vantaalla on vuodesta 2017 asti palkattu teemavuoden toteutukseen lähiluonto-oppaita. Lähiluonto-oppaiden pääasiallisena tarkoituksena on järjestää ympäristökasvatuksellisia luontoretkiä erityisesti päiväkotij- ja koululaisryhmille mutta myös muille vantaalaisille. Lähiluonto-oppaiden tehtävänä on myös aktivoida vantaalaisia torjumaan haitallista vieraslajia jättipalsamia.

LÄHILUONTO-OPPAAT JÄRJESTIVÄT ÖTÖKKÄRETKIÄ

Ötökkävuoden retkien pääpainona oli ötököihin tutustuminen pyydystämällä, tutkimalla ja pohtimalla ötököiden merkitystä luonnossa. Retkien ohjelmassa oli myös opettavaisia luontoaiheisia leikkejä ikätason mukaisesti ja niillä tutustuttiin lähiluonnon ihmeisiin. Keväällä koululaisretkiä oli 45 ja päiväkotiretkiä 14. Syksyllä koululaisretkiä oli 33 ja päiväkotiretkiä 21.

Myös muille ryhmille järjestettiin retkiä: vanhus- ja vammaisryhmille järjestettiin teemavuoden aikana 9 retkeä, martoille 3 retkeä ja omakotiyhdistykselle yksi retki. Nämä retket toteutettiin ryhmän tarpeiden mukaan, esimerkiksi kaikki vanhusryhmät eivät halunneet mennä ulkoilemaan, vaan sen sijaan halusivat ihailla ötököitä sisällä. Marttojen ja omakotitaloyhdistyksen retkillä taas keskityttiin vain ötököiden pyydystämiseen ja niiden tutkimiseen. Lähiluonto-oppaiden järjestämille retkille osallistui noin 2500 vantaalaista.

Lähiluonto-oppaat kouluttivat myös yhden päiväkodin varhaiskasvattajia käyttämään luontoa oppimisympäristönä. Koulutuksessa tutustuttiin lähiluonnon selkärangattomiin, niiden erilaisiin pyydystämismetodeihin ja käytiin läpi erilaisia ötökkäaiheisia leikkejä.

JÄTTIPALSAMITALKOITA JATKETTIIN

Jättipalsamia kitkettiin neljästä eri paikasta Vantaalla lähiluonto-oppaiden johdolla. Talkookohteina olivat keväällä Itä-Hakkilan oja, Vierumäenoja, Vapaalassa Lammasoja ja Hämevaarassa Multaoja. Talkookohteiden valintaan vaikuttivat aikaisemmat talkookohteet sekä asukkaiden toiveet. Lammasojalla ja Multaojalla oltiin talkoilta kahtena edellisenäkin vuonna ja kohteissa olikin jättipalsamia huomattavasti vähemmän kuin ensimmäisissä talkoissa kaksi vuotta aikaisemmin.

Kesän aikana monet asukkaat kitkivät omatoimisesti jättipalsamia alueeltaan, mikä onkin ollut lähiluontovuosien tavoitteena. Varsinkin Hämevaarassa, Vapaalassa ja Vierumäellä innostuttiin kitkemään jättipalsamia varsinaisten talkoiden ulkopuolellakin. Jotkut aktiiviset asukkaat olivat osallistuneet vuosittain talkoisiin sekä kartoittivat itse pahimmat jättipalsamikohteet.

ÖTÖKÄT YMPÄRISTÖKASVATUKSESSA

Ötökkäteemaista luontokasvatusta oli tarjolla usealla erilaisella vantaalaisella toimijalla. Tarjolla oli ötökkäteemaisia retkiä ja koulutuksia sekä ötököiden oloja helpotettiin hyönteishotellien rakentamisella.

VANTAAN LUONTOKOULU OTTI ÖTÖKÄT OHJELMAANSA

Vantaan luontokoulun ohjelmassa teemavuoden aihe oli hyvin esillä. Päiväkotikäisten saturetkien aiheena olivat kimalaiset ja muut pölyttäjät. Koululaisten luontokoulupäivien retkien aikana tutustuttiin muiden luontoaiheiden lomassa myös ötököihin. Luontokoulun kummiluokat pääsivät tarkemmin perehtymään keväällä vesiötököihin ja syksyllä yleisesti luonnon selkärangattomiin. Luontokoulu järjesti keväällä ja syksyllä varhaiskasvattajille ja opettajille ötökkäkurssit, ja kevään kurssilla painotettiin erityisesti vesiötököitä.

Päiväkodit ja koulut ovat lainanneet ahkerasti luontokoulun Veera-Vesiperhonen-materiaalia. Teemavuosi on ollut esillä myös opettajien tapaamisissa ja koulutuksissa. Luontokoulu lainasi välineistöään käytettäväksi eri ötökkävuoden toiminnoissa, kuten Ympäristökeskuksen lähiluonto-oppaille ötökkäretkiä varten.

ÖTÖKKÄVUOSI VARHAISKASVATUKSEN EKOTUKIHENKILÖILLE

Vuosittaisessa varhaiskasvatuksen ekotukihenkilöiden kokoontumisessa 20.3. teemana olivat ötökät. Ohjelmassa oli mm. halavasepikkä-paperinuken askartelua ja ötökkähotellien tekoa. Tapaamisessa myös ideoitiin ötökkätoimintaa aikaisempien kokemusten perusteella. Luonto-Liiton Uudenmaan piirin toiminnanjohtaja Petro Pynnönen oli kertomassa, mikä on ötökkä, miten sellaisen löytää, miten ötökän saa pyydystettyä ja millaisia supervoimia ötököillä on.

HYÖNTEISHOTELLEILLA HELPOTETTIIN ASUNTOPULAA

Hyönteishotelleja nikkaroitiin ötökkävuonna eri puolilla Vantaata, ja varsinkin koulut olivat ahkerasti mukana. Simonkallion koulun 3.- ja 4.-luokkalaiset olivat rakentaneet ötökkähotelleja käsityötunneilla jo edellisenä vuonna. Ötökkävuonna 2019 hyönteishotelleja tehtiin monissa päiväkodeissa ja kouluissa. Valmiit hotellit sijoitettiin hyönteisille lisääntymis- ja talvehtimispaikoiksi koulujen ja päiväkotien pihapiiriin, osan hyönteishotelleista oppilaat veivät omiin koteihinsa.

Kierrätyskeskuksessa Koivukylässä valtakunnallisen ulkoluokkapäivän yhteydessä toukokuussa alakoululaiset pääsivät osallistumaan hyönteishotellitalkoisiin. Talkoissa jokainen sai tehdä hyönteishotellin kotiin vietäväksi, mutta tämän lisäksi tehtiin myös yksi isompi hyönteishotelli Tikkurilan kirjaston kaupunkiviljelmälle.

Hyönteishotellien ohjattua nikkarointia järjestettiin myös muille kuin koululaisille ja päiväkotiryhmille. Vantaan aikuisopistossa järjestettiin keväällä ötökkähotellikurssi. Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistys järjesti huhtikuun lopussa Vantaan luontokoululla talkoot, joissa rakennettiin ötökkähotelleja ja linnunpönttöjä.

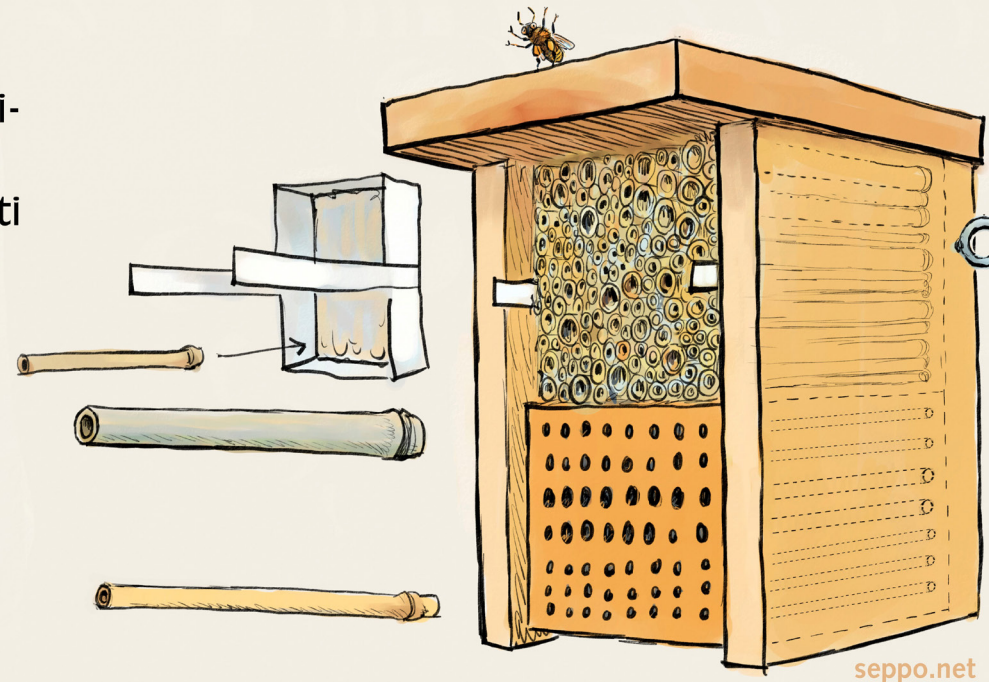
Ötökkähotellien tekoa oli mukana vuosittaisessa varhaiskasvatuksen ekotukihenkilöiden kokoontumisessa maaliskuussa. Vantaan Liikkuva päiväkoti lisäsi hyönteishotellien tekoita toteuttamalla kymmenkunta hyönteishotellityöpajaa varhaiskasvattajille. Työpajojen sisältö keskittyi hyönteishotellin suunnittelun lisäksi muun ötököihin liittyvän sisällön suunnitteluun ryhmien omien tarpeiden mukaisesti.

TEE KOTI PÖRRIÄISILLE

Rakenna pönttö raakalaudasta, rei'itetystä parrunpätkästä ja kuivista ruo'oista. Kiinnitä se puutarhaan metrin korkeudelle kohti aamuurinkoa.

GÖR ETT HEM FÖR DE SURRANDE INSEKTERNA

Bygg en holk av ohyvlat trä, en plankstump med hål och torra vassrör. Fäst den på en meters höjd på gården, vänd mot morgnsolen.

LASTENKULTTUURI

Ötökät innostivat varsinkin lapsia ja lastenkulttuuria. Lastenkulttuuri ottikin teemavuoden omakseen ja järjesti paljon monipuolista ohjelmaa.

ÖTÖKÄT VALTASIVAT PESSIN JA TOTEEMIN

Lastenkulttuurikeskus Toteemin Ötökkätöypajassa sukkellettiin ötökköiden kiehtovaan maailmaan. Aihetta käsiteltiin sekä tieteen että mielikuvituksen näkökulmasta. Työpajassa valmistettiin omat ötökkäasusteet, kuten siivet, päähineet ja naamiot. Työpajaan osallistuvat lapset saivat halutessaan osallistua myös ötökkäkulkueeseen, joka taivalsi Toteemista Jokuomanpuistoon Louhela Jam -festivaaleille. Toteemin syksyssä ötökkäteema näkyi ruotsalaisuuden viikolla Teater Tapirin teatteriesityksessä Myrabell, jossa muurahaiset, koppakuoriaiset ja mehiläiset olivat pääosassa.

Lastenkulttuurikeskus Pessissä ötökkäteemaa toteutettiin muun muassa alle kouluikäisten kädentaitojen taideaamussa, jossa taiteltiin ötökköitä eri tavoin. Maahanmuuttajataustaisten tyttöjen Taiteen taikaa -kerhossa koristeltiin tilan vessat ötökkäaiheisiksi. Pessissä tutustuttiin ötökköihin myös laulaen, soittaen ja liikkuen Örräinen, mörriäinen, pikku pörriäinen -taidetuokioissa perheen pienimmille. Pessissä järjestetyssä Ötökkätehtaassa pääsivät vanhemmat yhdessä lapsensa kanssa rakentamaan omia ötökköitä ja niille asuin ympäristöjä. Pessi järjesti Sun Festival -tapahtumassa toukokuussa ötökkäaskartelua ja kesäkuussa asukaspuistossa oli koko perheelle aktiviteettina ötökköiden tekoa muovailumassasta.

Toteemi ja Pessi järjestivät kumpikin nelipäiväisen, 7–12-vuotiaille suunnatun Ötökköiden ihmeellinen maailma -taidekesäleirin. Siellä tutustuttiin ötökköiden kiehtoviin rakennelmiin ja niiden rooliin ekosysteemissä. Leiriläisten kanssa valmistettiin pysyvät tilataideteokset kumpaankin lastenkulttuurikeskukseen.

ÖTÖKÄT TAIDEOPETUKSESSA

Ötökkäteema näkyi myös Vantaan kulttuuripalveluiden kevään ja syksyn 2019 Taidekaruselli-kerhotoiminnan kuvataide-, sanataide-, teatteri-, arkkitehtuuri ja rakentelu- ja savityökerhojen sisällöissä. Taidekarusellikerhoja järjestettiin tänä vuonna 12 suomenkielisessä koulussa, kahdessa ruotsinkielisessä koulussa, Lastenkulttuurikeskus Toteemissa, Lastenkulttuurikeskus Pessissä ja Havukosken nuorisotalossa.

Ötökät astuivat vahvasti kuvaan mukaan Vantaalla Opetushallituksen rahoittamassa pariopettajuushankkeessa. Sitä hallinnoi kuvataidekoulu ja yhteistyökumppaneina olivat muut taiteenperusopetus-koulut Vantaalta: Vantaan Tanssiopisto, Vantaan Musiikkiopisto, Vantaan sanataidekoulu ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu. Jokaisesta yhteistyökoulusta oli mukana opettaja, joka työskenteli 4 viikon jakson jossakin kuvataidekoulun opetusryhmässä ryhmän oman opettajan kanssa.

Ötököihin tutustuttiin liikkeen ja äänimaailman kautta, sekä tekemällä eri tekniikoilla kuvia. Lapset esimerkiksi käsikirjoittivat pieniä tarinoita, tekivät videoklippejä ja animaatioita ötököistä, sekä tutustuivat lähiympäristöön ötökän näkökulmasta. Taidelajipareja olivat: kuvataide-musiikki, kuvataide-tanssi, kuvataide-sanataide, kuvataide-teatteri, kuvataide-media ja kuvataide-ympäristötaide.

Kuva: Sonja Lahtinen

YLEISÖRETKET JA LUENNOT

Ötökkävuoteen kuuluivat oleellisesti kaikille avoimet luennot ja retket. Retket ja luennot piti jokaisen aihealueen hyvin tunteva asiantuntija.

RETKIÄ ÖTÖKÖIDEN MAAILMAAN

Kesällä 2019 oli mahdollisuus osallistua ötökkätapahtumiin kartanoympäristössä vantaalaisen biologi ja luontoyrittäjä Leena Luodon johdattamana. Ötökkäsafarilla Katrinebergin kartanopuistossa järjestettiin kesä- ja heinäkuussa leikkimieliset tietovisat ötököistä aikuisille ja lapsille. Håkansbölen kartanolla vietettiin loppukesällä Ötököiden yö -tapahtumaa, missä kerrottiin ötököiden yöelämästä ja sytytettiin perhosvalo houkuttelemaan yön otuksia, jonka jälkeen tutkittiin, millaisia lajeja valon ääreen hakeutuu.

Samoin kuin aikaisempina vuosina Vantaalla järjestettiin opastettuja, kaikille avoimia ja koko pääkaupunkiseudun yhteisiä luontoretkeä. Luonnollisesti ötökkävuoden takia ötökät olivat aiempia vuosia useammin retkien aiheena. Retkiohjelmistossa oli mm. yhdistetty ötökkä- ja valokuvausretki Vehkalanmäelle, jonka hyönteisfauna on todella runsas.

ÖTÖKKÄVUODEN LUENNOT

Teemavuoden yleisötilaisuuksissa asiantuntijat kertoivat mielenkiintoista ja hyödyllistä tietoa hyönteisistä, niiden elinympäristöistä ja ihmisten toiminnasta hyönteisten maailmassa. Teemavuoden ensimmäisen luennon aiheena oli ”Suuri on kaunista - avomaiden uhanalaiset kasvit ja ötökät!”. Luennon piti Luontoillan hyönteis- ja perhosasiantuntija FM Jaakko Kullberg. Seuraavaksi luontoyrittäjä ja biologi Leena Luoto antoi vinkkejä muun muassa puutarhan hoitoon luennossa Ötökkäystävällinen kaupunkiluonto.

Syksyllä olivat vuorossa tutkija, FT, ETM Jarmo Saarikiven luennot Ötökät matelijoiden ja sammakkoeläinten näkökulmasta sekä luento kaupunkiluonnosta. Yleisöluennot toteutettiin yhteistyössä Vantaan ympäristökeskuksen ja Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen kanssa.

Vantaan Svenska Veckan yhteydessä kaupunginmuseon arkeologi Andreas Koivisto piti yleisötilaisuuden aiheesta Ötököistä 1700-luvulta. Luennossa kerrottiin muun muassa mitä Vantaan Lillaksessa tehdyissä arkeologisissa kaivauksissa löytyneet hyönteisten jäännökset kertovat elämästä ja olosuhteista satoja vuosia sitten.

ÖTÖKKÄVUODEN KUVAKISA

Ötökkävuoden kunniaksi Vantaan ympäristökeskus ja Vantaan fotokerhon järjestivät kaikille avoimen ötökkävuoden valokuvakilpailun. Kilpailukuvan tuli esittää Suomessa tavattavaa ötökkää ja kilpailussa oli kaksi sarjaa: Instagram-kuva ja digikuva.

Kisaan lähetettiin 498 kilpailukuvaa. Kuvakisan voittajat palkittiin kilpailukuvista koostetun näyttelyn avajaisten yhteydessä 15.10.2019. Palkinnot jakoi Vantaan kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kansanedustaja Sari Multala. Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen toimi kuvakisan suojelijana.

VANTAAN SANOMAT | VIIKONVAIHDE 19. –20. LOKAKUUTA 2019

JUKKA AHTI

Jukka Ahti vei voiton digikuvasarjassa immenkorenosta ottamallaan kuvalla.

MARJO KAMILA

Marjo Kamilan kuvaama vesipisaroiden peittämä kärpänen nousi Instagram-sarjan voittajaksi.

Ötökkäkisan voittokuvissa helmeilevät immenkorento ja kärpänen

Vantaa
Marika Lumme

Vantaan kaupungin ötökkävuoden kunniaksi järjestetty valokuvakilpailu keräsi lähes 500 valokuvaa.

Kilpailun digisarjassa voiton vei immenkorenosta otettu kuva, jonka on kuvannut **Jukka Ahti**. Instagram-sarjan voittokuvassa komeilee kastepisaroiden peittämä kärpänen, jonka

on kuvannut **Marjo Kamila**. Voittajakuvia keuhuttiin muun muassa kuvien tarkkuudesta ja väreistä.

– Valokuvakilpailun taso oli erittäin hyvä. Pienoinen yllätys oli, että myös Instagram-kuvat olivat suurimaksi osaksi todella hyviä, kertoo **Jarmo Honkanen** Vantaan ympäristökeskuksesta.

Valokuvakilpailuissa suosituin kuvauskohde oli perho-

set, joiden kuvia tuli yhteensä 116. Toinen kuvaajien suosikkiaihe oli kovakuoriaiset, joita oli yhteensä 78 kuvassa.

– Olimme tyytyväisiä kilpailuun lähetettyjen kuvien määrään. Vantaan Fotokerho oli mukana kisan järjestämisessä ja kilpailussa oli hyvät palkinnot, jotka varmasti innostuivat osallistumaan, Honkanen sanoo.

Vantaan kaupunki viettää parhaillaan ötökkä-teema-

vuotta. Vuoden aikana on järjestetty erilaisia ötököihin liittyviä tapahtumia, kuten luentoja ja retkiä.

Ötökkäkuvakisan parhaimmistoa on esillä valokuvanäyttelyssä Vantaan aikuisopistossa (Lummetie 5). Kuvia pääsee ihastelemaan 1. marraskuuta asti.

Kuvakisan järjestivät yhteistyössä Vantaan ympäristökeskus ja Vantaan Fotokerho.

MEDIANÄKYVYYS

Ötökkävuosi on ollut kattavasti esillä monenlaisissa medioissa. Vantaan sisäisten toimijoiden, kuten kirjastojen ja aluepäivien, lisäksi sitä on käsitelty myös useissa sanomalehdissä ja sosiaalisessa mediassa.

KIRJASTOISSA NÄYTTÄYTYI KUUKAUDEN ÖTÖKKÄ

Vantaan kirjastojen infonäytöissä esittäytyivät kuvin ja tekstein kuukauden ötökät, jotka valitsi ja esitteli tietokirjailija Seppo Parkkinen. Ensimmäisenä oli vuorossa maaliskuun hangella liikuskeleva siilikehrääjän toukka. Vuosi myös päättyi lumisissa merkeissä, kun joulukuun ötökkä, talvikorento, sai vuoronsa.

Ötökkävuosi näkyi muutenkin erityisesti Tikkurilan kirjastossa. Se järjesti ötökkäteemaisen kirjanäyttelyn ja ötökkäaskartelutyöpajan lapsille. Kesällä kirjaston edessä oli kaupunkiviljelmä ja sen yhteydessä ötökkähotelli.

TEEMAVUOSI ALUEPÄIVISSÄ

Ötökkävuosi näkyi Kuusikkofesteillä, Myyrmäen Why So Myrksi -tapahtumassa sekä Ylästöpäivillä. Lähiluonto-oppaat järjestivät tapahtumissa hauskaa ja opettavaista ötökkäsuunnistusta, jossa kaikki osallistujat palkittiin ötökkäaiheisilla palkinnoilla. Vantaan Ympäristökeskuksen pisteellä jaettiin Leena Luodon oppaita Ötökkäystävällisestä kaupunkiluonnosta ja kerrottiin haitallisen vieraslajin jättipalsamin torjunnasta.

Vantaa

Tarinoita täältä. Viikko 23

Vantaalla vietetään ötökkävuotta: ”Ei tulisi omenoita eikä mustikoita, ellei olisi pölyttäjiä”

Hyönteiset voi huomioida vaikka olemalla laiskahko puutarhanhoitaja.

Vantaan lähiluonto-
oppaat kannustavat
lapsia tutkimaan
metsän elämää »5

Hakunilan lapset innostuivat ötököistä

ÖTÖKKÄVUOSI NÄKYI MEDIASSA

Ötökkävuosi oli esillä vuoden jokaisessa Asukaslehdessä. Teemavuodesta uutisoivat myös Yleisradio, Helsingin Sanomat, Vantaan Sanomat sekä Kirkko ja Kaupunki -lehti.

Vantaan lähiluonto -Facebook-sivulle päivitettiin ajankohtaisia asioita ötökkävuoden tiimoilta sekä tietopaketteja ötököistä. Lähiluonnon Facebook-sivusto keräsi uusia seuraajia ja vuoden lopussa seuraajia oli kaikkiaan noin 900. Teemavuoden nettisivuille koottiin monipuolisesti tietoa ötököistä ja ötökkävuoden tapahtumista.

LIITE 1.

ÖTÖKKÄVUONNA TAPAHTUNUTTA

Tapahtuma/toiminta	Aikataulu	Toteuttaja	Yhteistyötaho
Kuukauden ötökkä	maaliskuu-joulukuu	Ympäristökeskus Tikkurilan kirjasto	Seppo Parkkinen
Mehiläishoidon peruskurssi	26.1.-11.5.	Uudenmaan Mehiläishoitajat	Suomen mehiläishoitajien liitto Katrinebergin kartano
Ötökkätehdas, lapsi-vanhempi-rakentelukurssi	9.-10.2.	Lastenkulttuurikeskus Pessi	
Mehiläishoidon peruskurssi	12.2.-9.4.	Vantaan Aikuisopisto Helsingin seudun Mehiläishoitajat	Suomen mehiläishoitajien liitto
Kuvataidetta pikkukäsin, ötököiden taiteilua	28.2.-21.3.	Lastenkulttuurikeskus Pessi	
Lähiluonto-oppaiden retket	18.3.-16.6.	Ympäristötutkimus Yrjölä Oy	Ympäristökeskus
Ötökkähotellikurssi	19.-30.3.	Vantaan Aikuisopisto	
Ötökkäteema varhaiskasvatuksen ekohenkilöiden kokoontumisessa	20.3.	Vantaan Sivistystoimi	Luonto-Liiton Uudenmaan piiri ry
Örriäinen, mörriäinen, pikku pörriäinen – musiikin iloa laulaen, soittaen ja liikkuen	28.3.-18.4.	Lastenkulttuurikeskus Pessi	
Suuri on kaunista – avomaiden uhanalaiset kasvit ja ötökät- luento	31.3. ja 6.4.	Jaakko Kullberg Ympäristökeskus SLL Vantaa	MarjaVerkko/asukastila Rubiini Tikkurilan kirjasto
Pääkaupunginseudun yhteisiä luontoretkeä	14.4.-6.10.	Ympäristökeskus Luontoseuranta Yrjölä Oy	
Ötökkäystävällinen kaupunkiluonto-luento	27.4. ja 13.5.	Flowerpecker/Leena Luoto Ympäristökeskus SLL Vantaa	MarjaVerkko/asukastila Rubiini Tikkurilan kirjasto

Tapahtuma/toiminta	Aikataulu	Toteuttaja	Yhteistyötaho
Kuvataidekoulun pariopettaja-hanke ötökät-teemalla		Vantaan kuvataidekoulu	Vantaan Tanssiopisto, Vantaan Musiikkiopisto, Vantaan sanataidekoulu ja Tikkurilan Teatteri- ja Sirkuskoulu
Hyönteishotellien rakentaminen	28.4.	SLL Vantaa Luontokoulu	
Ötökkävuosi aluepäivissä: Kuusikkofest	18.5.	Ympäristökeskus	Kuusikon koulu, vanhempainyhdistys ry. ja Vantaan kaupunki
Ötökkäteema Taidekaruselli -kerhotoiminnassa		Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	
Ötökkätyöpaja	4.5.-5.5.	Lastenkulttuurikeskus Toteemi	
Ötökkäkulkue	2.6.	Lastenkulttuurikeskus Toteemi	
Ötökkäsafarit	2.6. ja 7.7.	Flowerpecker/Leena Luoto	Katrinebergin kartano
Ötökköiden ihmeellinen maailma -kesäleiri	3.-6.6. ja 11.-14.6.	Lastenkulttuurikeskus Pessi ja Lastenkulttuurikeskus Toteemi	
Ötökkäaiheinen valokuva- ja piirustuskilpailu	3.6.-12.8.	Kauppakeskus Tikkuri	
Jättipalsamitalkoot	5.6., 11.6., 1.8. ja 6.8.	Ympäristökeskus	Asukasyhdistykset
Ötökkävuoden kuvakisa	15.6.-15.8.	Ympäristökeskus ja Vantaan Fotokerho	Vantaan Aikuisopisto
Ötökköiden yö -tapahtuma	20.7. ja 17.8.	Flowerpecker/Leena Luoto	Hakunilan kartano
Veera Vesiperhonen -kurssi		Vantaan Luontokoulu	
Ötökkävuosi aluepäivissä: Why So Myrsi ja Ylästöpäivät	29.8. ja 31.8.	Ympäristökeskus	Myymäkiseura ja Ylästön Kotiseutuyhdistys ry
Ötökkäteema Taidekaruselli -kerhotoiminnassa		Kulttuuri- ja liikuntapalvelut	
Ötökkävuoden kuvakisan kuvista koottu näyttely	15.10.-1.11.	Ympäristökeskus Vantaan Fotokerho	Vantaan Aikuisopisto
Kummiluokkien retkien aiheena ötökät		Vantaan Luontokoulu	

Tapahtuma/toiminta	Aikataulu	Toteuttaja	Yhteistyötaho
Luennot: Suomen Matelijat ja sammakot Kaupunkiluonto	2.10. ja 6.11.	Jarmo Saarikivi Ympäristökeskus SLL Vantaa	Vernissa
Småkryp från 1700-talet -luento	4.11.	Vantaan kaupunginmuseo/Andreas Koivisto Svenska Veckan	

Ötökkävuoden 2019 medianäkyvyys	
Vantaan Asukaslehti	5 numerossa
Vantaan Sanomat	3 numerossa
HS Vantaa	2 numerossa
Kirkko ja Kaupunki	1 numerossa
Helsingin pitäjä -vuosikirja	
Vantaa Kanava: Ötökkäystävällinen piha -video	

Julkaisija: Vantaan ympäristökeskus
Kannen kuvat: Tommi Sirviö
Tekstit: Sonja Lahtinen
Taitto: Tarja Starast